

Čís. 6387.

Při vyjevovací přísaze musí dlužník uvést své správné jméno.

Přisahou, že jsou jeho údaje správné a úplné, potvrzuje dlužník správnost a úplnost celého seznamu jmen, tedy i správnost podpisu (údaje dlužníkovy jména), který je jeho podstatnou součástí.

Nezáleží na tom, že byl dlužník žalován a že proti němu byla vedena exekuce pod nesprávným jménem.

Po stránce subjektivní se ke skutkové podstatě podle § 199, písm. a) tr. z., spáchané vyjevovací přísahou, nevyžaduje úmysl zatajiti nebo křivě vypovídati nebo dokonce poškoditi věřitele.

(Rozh. ze dne 7. listopadu 1939, Zm I 257/39.)

Podle zjištění nalézacího soudu složila obžalovaná Terezie M-ová dne 25. listopadu 1937 u exekučního soudu v N. vyjevovací přísahu pod jménem Zdeňka B-ová. Před přísahou byla řádně poučena a byla si vědoma, že se jmenuje Terezie M-ová, že je svobodná a že jí nebyla povolena změna jména. Obžalovaná doznala, že přísahu složila pod jménem Zdeňka B-ová, ježto jí její druh, František B., s nímž měla dvanáct let známost a s nímž žila ve společné domácnosti, řekl, že kde není uda vače, není soudce.

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl zmateční stížnost obžalované Terezie M-ové do rozsudku krajského soudu, jímž byla obžalovaná uznána vinnou zločinem podvodu podle §§ 197, 199, písm. a) tr. zák.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost, ponechávajíc nedotčen skutkový stav, zjištěný v napadeném rozsudku, snaží se s hlediska zmatku podle § 281, č. 9, písm. a) tr. ř. doličiti, že zjištěná skutečnost, že obžalovaná, která se jmenuje Terezie M-ová, složila manifestační přísahu pod jménem Zdeňka B-ová, není ani zažalovaným zločinem podle §§ 197, 199, písm. a) tr. z., ani jiným trestným činem před soud příslušejícím. Zmateční stížnost dovozuje, že účelem manifestační přísahy je pouze zjistiti jmění dlužníka, t. j. osoby, proti níž směřuje exekuce. Tomuto účelu odpovídá i znění § 47 ex. ř., kterým jest rozsah a obsah manifestační přísahy přesně a výslovně určen tak, že dlužník má předložiti seznam svého jmění, udati místo, kde jsou jednotlivé části majetkové, označiti při svých pohledávkách jejich důvod a průvodní prostředky a vykonati přísahu o tom, že jeho údaje (rozumí se o těchto okolnostech) jsou správné a úplné a že ze svého jmění ničeho vědomě nezamlčel. Krom toho může soud pojmouti do vyjevovací přísahy ještě jiné okolnosti, které jsou podle poměrů příhodné, aby byly vyhledány věci, které mají býti vydány nebo vzaty do exekuce. Podle názoru zmateční stížnosti zahrnuje proto rozsah manifestační přísahy pouze údaje o dlužníkově jmění, a to v rámci právě

uvedeném a, pokud jde o osobu dlužníkovu, pouze údaj, že jest onou osobou, proti níž směřuje exekuční titul a exekuce na jeho základě vedená, tedy že je povinnou stranou. Pouhá nesrovnalost mezi skutečným jménem dlužníkovým a jménem, pod kterým ho vymáhající věřitel exekučně stíhá, nenáleží k obsahu manifestační přísahy. Poněvadž byla obžalovaná podle zjištění napadeného rozsudku dlužnicí, proti níž směřovala exekuce, a její údaje o jejím jmění byly správné a úplné, není podle názoru zmateční stížnosti splněna skutková podstata zločinu podle §§ 197, 199, písm. a) tr. z., jímž byla obžalovaná uznána vinnou, již po objektivní stránce.

Těmto vývodům zmateční stížnosti nelze přisvědčiti. Účelem manifestační přísahy je donutiti dlužníka, aby uvedl své jmění a tak je označil, aby vymáhající věřitel na ně mohl vésti exekuci. Již z tohoto účelu manifestační přísahy plyne zcela jasně, že dlužník musí při manifestační přísaze uvést také své správné jméno, neboť ke správnému udání a označení jmění patří nezbytně především udání správného jména jeho majitele, které věřiteli právě umožní vedení exekuce na udané součásti dlužníkovy jmění. Při řešení této otázky nelze vycházeti jen z okolnosti souzeného případu, kdy údaje o jmění vyzněly záporně, ale dlužno naopak uvážiti i případ, že by obžalovaná měla jmění a že by je při manifestační přísaze udala. Exekuce, vedená vymáhajícím věřitelem na toto jmění, uvedené v seznamu jmění, zejména na nemovitosti, pohledávky a nároky, příslušející Zdeňce B-ové, by se ukázala bezvýslednou, ježto by vyšlo najevo, že Zdeňka B-ová nemá žádných nemovitostí, pohledávek a nároků, nýbrž že tyto majetkové části patří a jsou připsány Terezi M-ové. Zejména při pohledávkách, kde má dlužník udati také jejich právní důvod, jest udání správného jména oprávněné osoby bezpodmínečně nutné k takovému označení pohledávky, jakého vyžaduje vedení exekuce na ni. Již z těchto důvodů je zřejmo, že si zmateční stížnost nesprávně vykládá ustanovení § 47 ex. ř. Plyne to však také přímo ze znění tohoto zákonného ustanovení. Má-li dlužník podle § 47 ex. ř. udati s v é jmění a s v é pohledávky, pak obžalovaná nevyhověla tomuto předpisu a neudala s v é jmění, když místo jmění Terezie M-ové udala jmění neexistující Zdeňky B-ové. Konečně jasným důkazem toho, že dlužník podle § 47 ex. ř. přísahá i na s v é jméno, je seznam jmění, který dlužník před složením přísahy vyplní nebo který je s ním vyplněn soudem. Tento seznam má na konci jako podstatnou součást dlužníkův podpis a přísahá-li dlužník podle formule přísahy, že j e h o údaje jsou správné a úplné, pak potvrzuje přísahou celý obsah seznamu jmění, který jest podkladem a obsahem jeho přísahy, a tedy i správnost svého jména, kterým se podepsal na konci seznamu. Toto jméno je pak soudem zapsáno do seznamu osob, které složily manifestační přísahu a které v důsledku ustanovení § 49 ex. ř. mohou býti přidrženy k novému složení manifestační přísahy jen za podmínek tam uvedených. I to svědčí o důležitosti jména, které dlužník udá při manifestační přísaze. Poněvadž pak obžalovaná podle zjištění napadeného rozsudku podepsala seznam jmění jménem Zdeňka B-ová, ač se správně jmenuje Terezie M-ová, pod tímto jménem složila manifestační přísahu a tímto jménem

podepsala i protokol o složení manifestační přísahy, jest po objektivní stránce splněna skutková podstata zločinu podvodu podle §§ 197, 199, písm. a) tr. z. Při tom je s hlediska § 199, písm. a) tr. z. lhostejno, zda obžalovaná mohla býti jako Terezie M-ová podle předpisů procesního a exekučního práva nucena složit manifestační přísahu v exekuční věci proti Zdeňce B-ové (rozh. č. 1676 Sb. n. s.).

Stejně je splněna i subjektivní stránka zločinu podle § 199, písm. a) tr. z. K této se vyžaduje, aby si byl pachatel vědom toho, že to, co udává pod přísahou, je nepravdivé. Toto vědomí rozsudek u obžalované výslovně zjistil, zjistiv, že se obžalovaná jmenuje Terezie M-ová, je svobodná a nemá povolenu změnu jména, že proto věděla, že se jmenuje Terezie M-ová a přesto podepsala seznam jmění jménem Zdeňka B-ová a složila pod tímto jménem na základě takto podepsaného seznamu jmění manifestační přísahu z důvodu — jak udala —, že jí její druh řekl, že kde není udavače, není soudce. Naproti tomu se nevyžaduje zlý úmysl zatajiti nebo falešně vypovídati nebo dokonce věřitele poškoditi, jak má za to zmateční stížnost. Dovozuje-li zmateční stížnost, že obžalované, která po léta žila jako družka Františka B-a pod jeho jménem a také tak byla žalována a exekvována, nemohlo ani přijíti na mysl, že se dopouští trestného činu, přehlíží, že neznalost trestního zákona a nerozpoznání trestnosti neomlouvá pachatele (§ 3 tr. z.). Nalézací soud proto nepochybil, když obžalovanou již na základě těchto zjištění uznal vinnou zločinem podvodu podle §§ 197, 199, písm. a) tr. z.

Čís. 6388.

Hmotněprávní zmatky (§ 281, č. 9—11 tr. ř.) lze doličovati jen srovnáváním skutkového děje, rozsudkem zjištěného, se zákonnými znaky.

Porušení předpisu § 134 tr. ř. není samo o sobě zmatkem.

Věcné správnosti znaleckého posudku nelze odporovati ve zrušovacím řízení.

Z okolnosti, že byl pachatel částečně zbaven svéprávnosti, ještě neplyne, že spáchal čin ve stavu uvedeném v § 2, písm. a), b) nebo c) tr. z.

Skutková podstata podle druhé věty § 83 tr. z. nepředpokládá násilný vpád. Stačí již vniknutí ozbrojeného jednotlivce nebo více (aspoň tří) osob neozbrojených.

Násilím na osobě ve smyslu § 83 tr. z. je i násilí psychické (zvláště vyhružky).

K pojmu spolupachatelství.

Každý ze spolupachatelů odpovídá za celý výsledek vědomě společného jednání, nikoli jen za výsledek své vlastní činnosti.

Skutková podstata podle § 85, písm. b) tr. z. nevyžaduje ani nebezpečí zvláště kvalifikovaného, ani nebezpečí ohrožujícího větší počet lidí. Stačí, mohlo-li býti činem přivoděno jakékoli nebezpečí pro život, zdraví nebo tělesnou bezpečnost byť i jen jediné osoby. Po stránce subjektivní stačí, že si pachatel uvědomil povšechnou nebezpečnost svého